

BISERICA și ȘCOLA.

Foie bisericească, școlastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului :	Prețul inserțiunilor :	Correspondințele să se adreseze la Redacțiunea dela
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.	„BISERICA și ȘCOLA“
„ „ „ „ jum. an 2 „ 50 „		Iar banii de prenumerațiune la
Pentru România și străinătate pe an 7 „ — „		— „Tipografia diecesană în Arad.“ —
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Căsătoria civilă și noi.

Pe când șirele aceste vor ajunge la mânele cetitorilor, în camera deputaților se va fi votat și primit proiectul de lege pentru căsătoria civilă între creștinii și izraeliții din țară. — Proiectul e făcut de ocamdată numai pentru căsătoriile încheiânde între creștini și izraeliți, dar totodată el prevestește, că nu va fi mult până i-va urma altul, prin care să se introducă căsătoria civilă obligatorie pentru toți cetățenii patriei fără deosebire de confesiune. Guvernul țerei între împregiurările de față n'a potut substerne un asemenea proiect general pentru toți cetățenii și numai din motivul, că partida clericală în patria noastră este destul de tare d'a reziste și poate cu succes unei asemenea încercări; a aflat deci de oportunitate a sparge ghiața prin acest parțial, carele în fața opiniei publice se motivează cu două împregiurări, ce multora li sună bine la urechi, — una e, că printr'ensul se rădică la valoare art. de lege XVII. din 1867 despre egala îndreptărire a izraeliților, cela-ce până acuma era ilusoric, și adoua împrejurare binsunătoare e, că printr'ensul va succeda asimilarea izraeliților. — Motivele aceste pre cum se vede își au puterea lor preponderantă față de plânsetele clericalilor, că prin acest proiect se strică un aședământ sacramental al biserice creștine, față de argumentele morali și istorice; spiritul timpului reclamă căsătoria civilă, trebuie dar să se introducă de și nu de odată dar cu încetul.

Cumcă temerile noastre sunt întemeiate, se poate dovedi din concludul dietei din 14 Apr. 1880 prin carele guvernul se însărcină a găti și a substerne dietei un proiect de lege, referitoriu la căsătoria civilă obligatorie; nu încape dar nici o îndoielă că acel proiect se va găti și poate sub durata sesiunii presinte se va și substerne.

Protestanții se împacă ușor cu dînsul, pentru că la ei căsătoria e numai un act religios, la noi și la papiști însă cununia e taină, alcătuită de însuși mântuitorul și întărită de SS. Părinți din vécuri și vécuri și deci ni va căde cu greu, când pre însuși fiii și ficele noastre le vom duce naintea antistiei comunale, carea îi va întreba decă se ia „cu voia“ — unii pre alții; și numai decă se vor învoi părțile, vor pot merge și la preot, ca să binecuvinte contractul legatuit între mire și mirésă. Acest contract pot fi legat pe un an se mai mult, i-va pot urma altul și altul; și pruncii vor fi lăsați cam în grija lui Ddeu.

Acesta formă de căsătorie se introduce și la noi de ocamdată numai între creștini și izraeliți, dar chiar și numai acesta căsătoria e destulă pentru d'a strica — precum în faptă și strică — un aședământ bisericesc vechiu ca și însuși fundamentul bisericei, sântu ca și însăși biserica.

Iată dar pentru-ce noi creștinii gr. or. — am putea dice — mai fără esceptiune nu ne bucurăm de înoitura acesta, carea nu ni convine și pentru aceea, că vatămă adencu evlavia poporului, carele în maioritatea sa actul cununiei ori-cum, dar până acuma l'a privit de un aședământ ddeesc obligatoriu pentru întreaga viață a căsătoriilor; și acest act acum se degradează la un simplu contract condiționat pe anumit timp.

Prin introducerea legei acesteia, venitul material al preoților români se micșorează de și nu cu mult, căci în totalul se e precariu, dar de multe ori ni prinde bine și cel mai puțin resursă dintro parte a dîntralta. Pe când ni se scurtă venitele, pe atunci ni se înmulțesc povarele. — Preoții altor confesiuni în puuctul acesta nu sunt atinsi, pentru că subsistinta lor nu depinde dela stolariu, ba nici dela po-

poru, pentrucă fondurile lor bogate asecură peste timpuri trailul vieții lor. Altfeliu însă cu totul altfelu e starea noastră. — Unicul nostru rađimū celorū din diecesa Aradului ar fi „fondulū preoțescū“, celū abia de șapte ani, înființatū de Prea Sântia Sa episcopulū Ioanū Meșianū. Acestū fondū chiar pentrucă e tēnerū, nu e în stare a ne asecura în subsistință; acestū fondū, dōrā chiar pentrucă e tinerū, nu e sprijinitū după cuviință chiar de însuși preoții, în acārora favōre s'a înființatū, — cu tōte aceste elū este celū mai roditorū dintre tōte fondurile romāne cāte s'au creatū pānā acuma; elū a crescutū în șapte ani ai începutului la șeptedeci de mii florini și mulțamita lui Dđeu și arhierieului nostru — astāđi putemū đice: „nu mai avemū veduve preotese nici orfani, nici preoți neputincioși, cari se nu fie ajutorati cātū de puținū“. Pre cātū de iute trecurā cesti șapte ani, vor trece și alți đece, cānd după đisa Prea Sāntiei Sale dlui Episcopū, toți preoții din diecesā vor fi dotați din acestū fondū. — Cāt de mângāietoriū sunarā cuvintele aceste în adunarea noastră generalā, ce se țēnu în luna trecutā!

Bine sā-și insemne frații preoți. Greutățile ni se înmulțescū, venitele ni se micșorēzā. Uniculū rađimū alū nostru e fondulū preoțescū. Sā-lū prețuimū ca ochiū din capū. Se contribuimū cu obolulū nostru la augmentarea lui, cā nu peste multū vom avē se ne adresāmū toți cātrā elū, și apoi nu cumva se ni se respunde cu proverbulū: *nu cuta unde n'ai pusū*. G.

Higiiena Poporală

de Dr. G. Vuia.

P R E F A Ţ Ă. *)

Sciința nouā, Higiena a făcut în scurt timp de cānd sistematic se cultivā, o propășire ca puțin alți rami ai sciinței. Astāđi Higiena formēzā obiect de invēțamēt în tōte țērile inaintate. Ea se propune dela șcōla primarā pānā la universitate în tōte șcōlele.

Fără cunoscințe igienice nimenea nu se pōte mândri a fi om cult.

La popōrele mai inaintate în civilizațune ieș la ivēlā cu sutele cărți de șcōle, tractate populare și foi periodice de materie igienicā.

Literatura noastră romānescā în acest ram încă nu e de tot sāracă. Dacă cu tōte astea m'am încumetat a scōte la luminā acēsta cārticea, am făcut din motivul cā în cei șese ani decānd am plăcuta chemare de a propune Higiena la institutul teologic-pedagogic, invēțat-am a cunōsce, care amēsurat gradului de pricepere a elevilor — are sā fie limbajul și metoda propunerii, și pānā unde materia se pōte estinde, dacă voim ca acest

studiu atāt de folositor și interesant sā fie gustat și cultivat cu plăcere de cātrā fitorii luminători ai poporului.

Ca medic avēnd practica mai vērtos la populațunea romānescā, avut-am destulā ocaziune a me convinge, cā nenumerate miserii trupesci, sufletesci, și economicesci de cari suferē poporul dela țērā, ca prin farmec ar peri din casa romānului, decumva am reuși sā-l invēțam a trăi mai igienic.

Findecă conservarea organelor nu se pōte temeinic invēța fără a cunōsce structura și lucrarea lor, am făcut sā premērgā unele elemente din *anatomia și fisiologia* corpului omenesc ilustrate cu figuri.

Un invēțat a đis odatā, cā cine ajungānd vīrsta de 30 de ani n'a invēțat încă a cunōsce ceea ce i face bine sārātātii și ceea ce-i face reu, acela nu meritā sārātatea. Ei bine, ce se đicem atunci despre mulțimea omenilor inteligenti, chiar, cari nici măcar aceea nu știu pentru ce li-a dat Dumnezeu ficat, unde zace splina, cāți renichi are fiecare om?

Sub titlul „*Fărădelegi igienice*“ am înșirat o micā culegere criticā de datine, obiceiuri și prejudețe vātāmātōre sārātii, pre cari din respecteri trebue sā le combatā preoții, invēțatoriū și toți cāți cu poporul dela țērā împreunā trăiesc.

M'am trudit sā scriu într'un limbaj pre care sā-l pricepā ori-ce cārturar romān, ceea ce nu e lucru ușor în asemenea materie de sciință, unde te nāpădesc terminii grecesci.

Dacă tōtā lumea cērcā, și isbutescē a vulgarisa sciința, înlocuind terminii străini cu cuvinte scōse din idiomul poporului, pentru ce noi romāni sā păstrām și în scrierile populare din sfera sciințelor naturale, legiunile numirilor grecesci și latinesci, pre cari poporul nu le pōte invēța, ērā cine le invață, nu le pricepe. — În bine și în rēu, tovāraș đilnic al naturei, poporul dela țērā și-a creat o limbā bogatā în numiri pentru totfelul de concepte și iviri din naturā. Mulțime de terminii genuini-romānesci trāesc în gura poporului, ce abea vei gāsi la alt neam, însă pentru cā nu sūnt cunoscuți decāt pe un teritor mai āngust — acele cuvinte frumoșe trec de provincialismī. A scrietoriilor datorie este de a le generalisa.

Idiomul poporului nostru e o minā bogatā, și n'avem decāt sā o exploatām.

Inaugurarea Castelului Peleșū din Sinaia.

Duminecă, 25 Sept. corent, avu locū inaugurarea Castelului Regalū de la Sinaia.

La órele 9 dimiņēța, M.M. LL. Regele și Regina, încunjuțați de Casele Lor, au asistat la Sānta liturgie ce s'a oficiatū de cātrā P. S. S. S. Vicarulū mitropoliei Capitalei, față fiind I. P. S. S. Primatu,

*) Pāstrām ortografia auctorului. Red.

precum și mai multe notabilități și toți oficerii garnisoniei.

La orele 11 $\frac{1}{2}$ o companie cu drapelul din batalionul 4 de vânători și muzica se duse la Castelul, ca gardă de onoare, și ocupă posturile destinate.

La orele 12 $\frac{1}{2}$ avu loc în curtea de onoare a Castelului frumos împodobită cu ghirlande de flori și verdeta, sfințirea apei ce s'a oficiat de către I. P. S. S. Mitropolitul primat, asistat de Vicariul său și încunjurat de clerul și monahii monastirei Sinaia în asistența Majestăților Lor, a domnilor miniștri, președinți ai Senatului Camerei și înalțelor curți de casație și compturi, principe Gr. M. Studza, V. Alexandri, efori ai spitalelor civile, generalul comandant al corpului II de armată și ai diviziei 4 de infanterie, prefectul al Capitalei, prefectul al județului Prahova, primarul al comunei Sinaia oficeri ai garnisoniei și a unui numeros public.

În momentul când I. P. S. S. Mitropolitul primat a început rugăciunea și a rostit: „Sânt esti Dumnezeu nostru,” trupa s'a desoperit și muzica a întonat ruga. Atunci trei salve date de pe dealul din fața locuinței Regale de către o companie a batalionului de vânători anunțau începerea serviciului divin, în tot timpul căruia corul mitropolitan cânta.

După sfințirea apei, a urmat un Te-Deum și, pe când trupa prezenta armele muzica cânta imnul național; iar pe turnul cel mare al castelului se redica drapelul național, care fu asemenea salutat prin întreite salve, date tot de pe dealul din fața locuinței Regale.

După acesta, generalul Crețeanu, șeful Casei militare, în auzul tuturor dete citire următorului, documentul ce are a se păstra în amintirea intrării Regelui și Reginei în această locuință:

EŃ Carol I, Domn și Rege cu Elisabeta Regina,
după o silință neobosită de doi ani, în luptă cu ună țărâm nestatornică, străbătută de isvoare, isbită amă a pune la polele bucegiului, temelă acestei clădiri în anul mântuirii 1875, iar ală domniei Nostre ală IX-lea.

Zidirea s'a oprită pe timpul războiului pentru nea-tárnarea României.

Întrat-am în această casă a Nostre în anul mântuirii 1883 iar ală Domniei Nostre ală XVII, datu-i-am nume:

„CASTELUL PELEȘULUI“

Apoi, documentul, frumos scris pe pergament de însăși mâna Reginei, a fost subscris de MM. I. L. Regele și Regina de I. P. S. S. Mitropolitul primat și de toți fruntașii țerei, ce erau față la această serbare, cari, pe măsură ce subscieau, primiau din mâna regelui medalia comemorativă a inaugurării Castelului.

După acesta, Majestățile Lor însoțite de I. P. S. S. Mitropolitul primat, trecură pe dinaintea gardei de onoare, pe care Înaltă Prea Sântia Sa o stropi cu apă Sântă, în acest moment muzica cânta imnul național iar trupa primia pe Suverani cu urale căldurose.

În urmă Majestățile Lor ajungă la porța cea mare a intrării de onoare, pe ală cărei frontispiciu era scris în flori cuvântul *Salve*. Domnă Martină Stoehr, sculptorul Curței și dirigentul acestei construcții Regale, a prezentat pe o perină de catife cheia cea mare de la intrarea de onoare; pe care luându-o

Regele deschide ușa și face intrarea solemnă în Castelul Peleşului în mijlocul aclamațiilor celor mai frenetice ale întregii asistențe, însoțite de imnul național.

Majestățile lor urcându-se pe scara cea mare. își continuă mersul în procesiune cu totă asistența; I. P. S. S. Mitropolitul Primat, pe măsură ce se străbateau sălile, coridorele și toate camerele, le stropia cu sânta aiasmă, după cerințele religiunii.

La orele 1 $\frac{1}{2}$ o cină măreță fu servită în sala cea mare de mâncare a castelului la care au luat parte 50 de invitați.

În cursul prânzului, când s'a servit vinul de Cotnar, Dealul-Mare și Drăgășani, oferit Majestăților Lor de Societatea Cooperativă, Regele ridicând paharul a rostit cu vocea plină și răsunătoare următoarele cuvinte:

„Am clădit acest Castel ca un semn, trainică dinastia ală liberă de națiune este adencă înrădăcinată în asta frumoasă Țeră și că resplătim dragostea poporului Nostru cu încrederea nemărginită care avem în viitoriul scumpei Nostre Patrie. Împlinesc dar o detorie sacră, o vie dorință, ridicând cu vin Românesc în această casă a Nostre celă întâiu pahar în onorea și pentru fericirea României.

„Să trăescă draga noastră Țeră!“

O puternică și nesfârșită aclamare: *Trăiască Regele! Trăiască Regina!* a eșit din peptul tuturor asistenților.

Apoi, președintele Senatului, Principele D. Ghica a adresat Majestății Sale următoarele cuvinte:

Prin staruință și bărbăție ai ridicat România la poziția în care se află ea astăzi.

Tot prin aceste virtuți ai știut se învingi marele greutate locale, și ai înălțat, între acesti munți grandioși, acest măreț Castel Regal.

Fiind conșinși că exprim simțământul țerei întregi, Îți dicu: Sire, să trăesci ani mulți cu mândrie în mijlocul iubitelui Tău popor.

Să stăpânesci și se locuesci cu senătate și inima bună acest strălucit Castel, împărțind fericirea cu Augusta Ta Soție, idealul femeii.

Să trăiască iubitelui nostru Rege!

Să trăiască grațioasa noastră Regină

Să trăiască scumpa noastră Dinastie!

După acesta, domnul V. Alexandri ceru voe se redice un pahar, după cum era obiceiul în vechime, și dișe:

În timpii străbunilor nostri, când domni și boerii mari ai țerei intrau în locuințe noi, poporul se aduna de le făcea urare cu aceste cuvinte:

Câte cărămizi și grindă,
Atâtea mării și isbândi!
Cât nesip în aste clădiri,
Atâte fericiri și străluciri!

Acastă urare strămoșescă o adresăm Majestăților Vostre în numele poporului român.

Să Vă ajute Dumnezeu a mai clădi multe alte monumente în țară, tot atât de gloriose, tot atât de frumoșe ca acest Palat frumos și feeric ca bamele lui Peleş.

Bine cuvântarea cerului și iubirea poporului fie vecinicii ôspeți ai casei Vostre!

În urmă, domnu C. A. Rosetti, președintele Adunării, ridicându-se, între altele, dișe:

„Majestățile Vostre nu Vați mărginită în a înplântă în rărunchii pământului Român adencele te-

melii ale acestui Castelu, pentru a dovedi poporului legămintele cari Vă unescă cu dănsul. Rege și Regina, Vați legatū de națiune prin fapte gloriose și de iubire. Legămintulū poporului cu Suveranulū sēu s'a cimentatū apoi atāt de tare la Plevnu, prin sângelē vitejilorū nostri, în cāt nimicū astădi nu le va putea rupe."

Terminând, a purtatū unū toastū în sănătatea Regelui și a Reginei.

Asemenea I. P. S. S. Mitropolitulū Primatū, în numele clerului, și Dnū generalū Cernatū, în numele armatei, aū adresatū Majestăților Lor urări de fericire și mărire la care Regele multumescē cu căldură și tot odată eforilorū spitalelorū civile Înaltele Sale multumiri, pentru ospitalitatea ce a găsitū în monastirea Sinaia în decursū de 10 ani, și că petrecerea Lor acolo va fi pentru tot-d'a-una o amintire plăcută pentru Rege și Regina.

După acēsta, Majestățile lor părăsescū sala de mănecare urmate de toți invitații; mergū în salonulū celū mare alū Castelului, unde, în tot timpulū, Regele și Regina, cu obicinuita afabilitate ce li caracterisă, aū bine-voitū a convorbi cu fie-care în parte, mulțemindu-le pentru căldurōsele urări ce neconținut i se aduce.

Înviații aū visitatū în detaliū castelulū și la fie-care momentū exprimaū admirațiunea pentru acest locașū, unde a presidatū atāta gust și în care, la ori-ce pasū, se întâlnește o operă de artă, cea-ce face ca castelulū, în întregulū sēu să fie o încântătoare reședință.

Cu tōte că timpulū era ploiosū, totuși o numeroșă populațiune venise din București și din satele vecine spre a lua parte la acēstă sērbătoare, cea-ce contribuia să facū solemnitatea mai mărētă salutând cu dragoste de repetite ori întrarea Augustei părechī în casa lorū.

La orele 5, őspeții fură înviați a lua ceitulū, după care urând zile lungi și fericite Augustilorū Proprietari, în casa cărorā aū petrecutū o di atāt de încântătoare, își luară diua bună spre a se întorce în capitală.

Până în momentulū când Regele și Regina s'aū retrasū în apartamentele lorū, veselie cea mai mare a domnitū, și cu dreptū cuvēt; fiind că acolo unde în anulū 1875 era pustilulū și sēlbaticulū, numai prin voință în anulū 1883 se înaugurā unū mărētū Castelu și se împlântă civilizațiunea.

În aceași di, după sfârșirea ceremoniei sosindū la Sinaia, cu expresulū Orientului, unū mare numărū de persoane distinse, între cari publiciști și ingineri, MM. LL. Regele și Regina aū bine-voitū a-i admite în a lorū prezență, și apoi aū fost înviați a visita Castelulū.

RELELE BETIEI ȘI UN PROIECT DE LEGE CONTRA EI.

În ședința dela 25 Oct. a. c. a Camerei României D. Dr. Antoniu a prezentatū unū proiectū de lege contra beției, făcēnd și o espunere fōrte instructivă asupra stărei degrađătoare în carea cade omulū și apoi societatea din cauza beției. În expunerea de motive d. Antoniu arată relele ce provinū din beutiunile alcoolice cu o claritate admirabilă. Noi publicăm aci atāt expunerea de motive cāt și însuși proiectulū de lege, căci asemenea dispozițiuni ar trebui să se facū și la noi în țară pentru interesele populațiunei agri-

cole mai cu samū, care sufere fōrte multū de relele beției. Guvernulū magiarū ar face multū mai bune servitiē patriei dacā s'ar ocupa cu înțroducerea unei asemenea lege de cāt a-se ocupa cu unū proiectū de lege, ca acela despre căsătoria civilă diintre evrei și creștini.

Iată cum desfășurā D. Dr. Antoniu relele beției în expunerea de motive

Acest vițiū, ce are de aliată miseria, flū întâl-nimū ori unde, în tōte locurile, e visibilū și vivanț. N'a lipitū până astădi de cāt ca istoria să-i dea o fisonomie faptelorū.

Beția a ajunsū a fi una din cele mai mari plage sociale ale epocii nōstre, care împediă progresulū moralū și intelectualū. Ea este cauza determinatā a degenerărei intelectuale. Pe lângă că acēstă pasiune ab-ōrbe tōtă energia vitală, dar și principiulū nebuniei e conținutū ca germen în creerul pacientului; de și nu se vede la toți bețiviū o egalitate de alterație spirituală, acēsta însă dovedescē prin cāte moduri diferite alcoolulū atacă individiū după temperamentulū lorū. Din unulū face unū maniacū furiosū, din altulū unū melancolicū, din alū treilea unū stupidū leneșū, unū criminalū. Aceste sunt consecinți ce stau în opoziție cu legile naturei și se continuă chiar în generațiunile ce le urmēzā, după cum vom vedea. Crimele, nebunia sunt urmāriile funeste ale acestui vițiū; tōte acestea vinū în urma unei legi, iar în urma hasardulū, nu ca efectū alū facultăței, ci din cauza alcoolulū.

Lucrulū se esplică fōrte simplū, îndatā ce nu vomū uita că unū sänge vițiatū lucrēzā asupra funcțiunilorū centrelorū cerebrale superioare.

Bețivulū trece diferite fase, ce se succedū repede; la unii întrunū timpū scurtū, la alții mai lung; însă finitulū scenei este același; demența și stupōrea, după care mōrtea nu întârđie a tăia firulū vieței acesteī tragedii.

Dar ore s'a finitū numai cu atāta?

Nu, căci după mōrtea lui, asistămū cum se desfășurā efectele beției asupra descēdințelorū; căci beția începută de părinți aduce cāte o dată nebunia la copii (Mandzei). Este interesanț de notatū cum progenitura lorū e degeneratā; ici veđi unū epilepticū, dincolo unū imbecilū sau idiotū . . .

Cea mai mare parte sunt leneși, vagabonđi, cu aplicări pronunțate cătră perversitate sentimentelorū morale; aici vedemū cāte-va forme de inferioritate morală; prin unū naturelū vițiosū o precoce depravațiune la unele naturi abia formate; acēstă tristă societate, întrunū cuvētū, ne presintă aspectulū unei lumi de prostituție.

Noi am avutū percepțiunea destulū de viă de rolulū importantū ce jōcă criminalitatea, acompaniată adese de hidōse detalie de ferocitate în acēsta clasă a elementulū juvenilū.

Când asistămū la acēstū spectacolū atāt de tristū și înspăimântătorū, veđēnd perversitatea precoce a acestorū naturi, ori cāt m'asi fōrta a descrie maldiele, infirmitățile și miseria, tabloulū ar fi incompletū, dacā ași lipsi a areta cum gangrena morală căștigă iute și cu ușurință aceste creaturi și cāte pasiuni culpabile sau aplicări criminale sunt guvernate de o inimă și unū creer abia de 16 ani, a cărorū atmosferă mintală se descarcă prin acte, unde mādile acestorū vagabonđi nu se sfēscū a se înmuia în sänge! Să nu credemū că numai proprietatea singurā e espusă la agresione; nu-și pōte face cineva idee de

rolul ce jăcă o precece depravațiune în desvoltarea erimelor de timpuriu. Cum aceste nenorocite ființe devin jefuitori hotărâți și chiar asasiți!

Studiând viața interioară a cărciumei sub punctul de vedere moral, găsim în acestu, focar de corupțiune, punctul de plecare alu situației actuale atât de probată prin multele exemple. Acolea este cauza tenacității ce au ei pentru beție, unde rang și distincțiune dispar.

Aci ni se presintă scene interesante :

Unii din bețivi prin un sentiment creștinesc, prejudețiu din evul mediu, dau cinste celui întâiu venit în memoria celor ce nu mai există ; aceste tradițiuni nici astăzi nu s'au ștersu. În aceste transmisiuni hereditare de obiceiuri întră și aldămașurile, cari sunt cele mai ruinătoare deprinderi ce adesea consumă totu fondul obiectului vindutu sau cumpăratu.

În cărciumă găsimu degradarea intelectuală atât de înaintată, în cât pare că a copiatu animalitatea. Aici întâlimu destule elemente de tristă reflesione ; vedem pe unii cuprinși de un neastâmpăr continuu, incapabili de repaus ; pare că unu vântu de voltă suflă asupra acestor capete în de rea căroru creeri nu s'a luminat de ziua. Femeile și fetele cântă în cor de veselie, după care toate acestea dispoziții sincere de tandreță dispar, figurile devin alterate, triste, privirea absintă. Alții au o atitudine de o adevărată stare maladivă și orice impresiune nu le mai escită eugetarea ; răspunsurile par a fi a unui creeri ce lucrăză mecanic pe când alții sunt tăcuți, posomorâți ; unele fisonomii esprimă rezoluțiunea sombră, altele stuporea. Dacă am putea ceti în destinul acestor nenorociți, nu s'ar găsi scrisu de cât o eternă miserie.

Este dar de unu interesu capitalu a căuta metode simple și ușor de pus în practică, pentru vindecarea răului. Singurul lucru ce ne putem reproșa astăzi, e că această stare de cădere a durat pre mult și nu trebuie să așteptăm unu cursu mai repede alu degradărei, care într'unu timpu mai mult sau mai puțin apropiat, pôte se devie cu greu de remediat ; de aceea, trebuie să ne grăbim a pune frâu acestei pasiuni, care a început a ocupa unu locu însemnatu în istoria moravurilor din lume.

Trebuie se întreprindem lupta contra acestei plăgi ; reducerea numărului cărciumelor și mijlocele propuse sunt foarte practice, înțelepte și utile, căci în ele vedem scopul de a face se scadă repede numărul bețivilor ; dar, pentru a complecta, se venim la reforma ce trebuie să se facă în vândarea bețurilor spirituoase.

Acăsta e unu din mijlocele cele mai importante a măsurilor eficace și radicale, ce vor da unu rezultatu binefăcătoriu, lovind indirectu în cauză.

Astăzi putem să ne permitem a ne pronunța asupra acestei cestiuni ; experiențele de toate zilele cum alcoolul rănesce atribuțiile cele mai nobile ale omului, datele statistice de mortalitate, ne impun se creăm o situațiune nouă, dându-i forțe și mijloce legale spre a-i asigura isbânda.

Vom începe așa dar aici prin expunerea unei serii de măsuri, cu cari de și nu s'ar putea căpeta o victorie imediată, dar consolidăm rezultatele pe viitoru.

Vom precisa indicațiunile cu exactitate în unu planu determinat, enumerând mijlocele pe cari expe-

rința celora-lalte popore le-a probat ; cu toate că multe încercări, făcute până astăzi, pentru a ajunge la unu rezultat pozitiv și constant, n'au fost satisfăcătoare, nefind de cât moderătoare. Spirite distinse, omeni de talent și de energie, cari s'au devotatu acestor cercetări, cu totă marea lor experiență, sunt adesea obligați să mărturisască neputința lor ; fiind că o reformă morală nu este încă îndeplinită numai prin câteva măsuru de corecțiune. Eu, unu, nu cred și nu am nici o speranță în succesul tentativelor ce s'au făcutu pentru a lăsa cestiunea sub direcțiunea societăților de temperanță. Trebuie ca bețivii se fie întrebuințați la muncă, mai cu samă într'o țară unde lipsa de brațe e viu simțită ; fiind-că munca e cel mai mare remediu ; și e naturalu, căci dacă mijlocele de traiu devin din ce în ce mai grele și neîndestulătoare, prin acestu vițiu ele vor scădea mai mult.

În prezența acestu vițiu, ce mutiplică în fiecare numărul victimelor, contra căruia rămânem desarmați numai cu tratamentul moralu, după cum am văditu, trebuie o lege specială care se considere beția ca delict și aplicată cu energie pentru a o combate și preîntimpină.

Acăsta pasiune, numită beție, amenință a fi gravă, răind populațiunea agricolă ce e atât de ruinată și obosită ; pentru a fi exilată din sinul populațiunei, reclamă măsuru radicale ; numai atunci vom putea avea repausul consciinței.

Țăranii sunt expresiunea cea mai sigură a naționalității ; ei represintă unitatea națiunei, ei sunt gardienii tradițiiloru noastre și, de și se află pe unu teritoriu bine situat și fertilu, sunt espusi la toate accidentele și vor fi tot-deuna condamnați în definitiv a plăti cu viața greșelele noastre, dacă nu-i vom sustrage de la acest vițiu.

Se esaminăm dar acăsta situație ce există astăzi, să căutăm mijlocele de combatere ; căci dacă acăsta stare va continua, nu ne putem aștepta de cât la decadența și mórtea societăței.

Unu singur lucru este evidentu, după cum am disu, adecă că acăsta stare a durat pre multu, de aceea și vițiu s'a înrădăcinat, în cât trebuie cu toții se căutăm a provoca eugetarea și a ne pune pe lucru, ca împreună cu guvernul să găsim mijloce spre a tăia scurtu cu actuala stare de lucruri.

Iată în acăsta privință dispozițiile pe cari le credem cele mai practice și favorabile de luat :

Art. 1. Vor fi pedepsiți cu amendă de la 1 până la 5 lei inclusiv aceia cari vor fi găsiți în stare de beție învederată pe ulițe, drumuri, piețe, cafene, cărcime sau alte locuri publice.

Articolele 388 și 397 din codul penalu, vor fi aplicabile la contravențiunea indicată la paragrafulu precedentu.

Art. 2. În casu de recidivă în conformitatea art. 397, în cele 12 luni care vor fi urmatu după a doua condamnățiune, inculpatul va fi tradus înaintea tribunalulu de poliție corecțională și pedepsit cu o închisore de la 6 zile până la o lună, și cu o amendă de la 16 lei, până la 300 lei.

Oricine va fi fost condamnat în poliție corecțională pentru beție, în curgere de mai puținu timp, de cât unu anu, va fi din nou declarat culpabilu pentru același delictu, va fi condamnat la maximul pedepselor arătate la paragrafulu precedentu, care vor putea să fie ridicate și până la îndoit.

Art. 3. Ori-ce persoană care va fi fost condamnată de două ori în poliție corecțională pentru delictul de învederată beție, conformu cu articolul precedentu, se va declara prin a doua judecată incapabilu de a exercita drepturile următoare :

1. De votu și de elecțiune ;
2. De eligibilitate ;
3. De a fi chematū sau numitū în funcțiunile de juratū sau alte funcțiuni publice, sau în funcțiunile administrațiunei sau de a exercita aceste funcțiuni sau posturi ;
4. De a purta armele.

Aceste în timpū de doi ani, începēndū din ziua cāud condamnățiunea va fi devenitū nerevocabilă.

Art. 4. Vor fi pedepsiți cu o amendă de la 1 până la 5 lei inclusiv, categorii, cărciumarii și alți debitanți, cari vor fi datu de beutū la ómenū învederat beți, sau cari i-vor fi primitū în stabilimentul lorū, sau vor fi datu licoruri alcoolice la minori în etate mai puținū de 16 ani impliniți. Cu tóte acestea în cazul cānd debitantul va pica sub prevențiunea cā a servit licoruri alcoolice la unū minorū în etate mai mică de 16 ani impliniți, elū va putea se dovedēscā cā a fost indusū în eróre asupra etății minorelui ; dacā elū dā acēsta dovadā, nici o pedēpsā nu va fi aplicatā în acēstā privință. Articolele 388 și 397 din codulū penalū vor fi aplicabile contra vențiunilor indicate la paragrafele precedente.

Art. 5. Se vor pedepsi cu închisóre de la 6 zile până la o lună, și cu o amendă de la 16 până la 300 lei, cafegii, cărciumarii și alți debitanți care, în timpulū celor 12 luni, ce vor urma dupā a doua condamnăție pronunțiatā în virtutea articolulū precedentū, vor fi comisū unulū din faptele prevēdute în ȓisulū articolū.

Ori-cine va fi fost condamnatū în poliție corecțională pentru unulū sau altulū din aceleași fapte, în timpū de mai puținū de unū anū, și va deveni din nou culpabilū pentru unulū sau altulū din aceste fapte se va condamna la maximulū pedepselorū indicate la paragrafulū precedentū, care vor putea sā fie ridicate până la indoitū.

Art. 6. Ori-ce persoană care va fi suferitū douā condamnățiuni în poliție corecțională pentru unulū sau altulū din delictele prevēdute în articolulū precedentū, va putea fi declaratā prin a doua judecată incapabilā de a exercita totulū sau parte din drepturile indicate în art. 3.

În acelū casū, tribunalulū va putea ordona închiderea stabilimentulū pentru unū timpū care nu va trece peste o lună, pedepsele prevēdute la aliniatulū ultimū din acēstū articolū.

Elū va putea încă sub aceleași pedepse, sē interȓicā debitantulū, numai facultatea de a da bēuturi pentru consumație pe locū.

Acelū ce va deschide o cafenea, cărciumā sau debitū de bēuturi, contra hotārārei de închidere legalū pronunțatā, va fi urmāritū și pedepsitū cu amendā de la 25 până la 500 lei, și cu închisóre de la 6 zile până la 6 luni, iar stabilimentulū se va închide imediatū.

Art. 7. Se va pedepsi cu închisóre de la 6 zile până la o lună, și cu o amendă de la 16 până la 300 lei, ori-cine va fi datū sē bea până la beție, unū minorū în etate mai mică de 16 ani impliniți.

Se va pedepsi cu pedepsele citate la art. 5. și 6 ori-ce cafegiu, cărciumarū și alt debitanțū de bēuturi, care dupā ce a suferitū o condamnăție în vir-

tutea paragrafulū precedentū, se va fi făcutū din nou culpabilū sau de același faptū, sau de unulū sau de altulū din faptele prevēdute în art. 4. al. 1 în spațiulū indicatū în art. 5 al. 2.

Art. 8. Tribunalulū corecționalū, în cazurile prevēdute prin legea de față, va putea ordona ca sentința sa sē fie afișatā în atâtea esemplare, și în locurile pe care le va indica.

Art. 9. Se vor pedepsi cu amendă de 5—25 lei noi și în cazū de recidivā cu închisóre de la 1—15 zile, cărciumarii sau ori cari debitanți de bēuturi spirtoase cari vor da de bēutū pe amanete sau în schimbulū articolelorū de hranā.

Art. 10. Vor fi pedepsiți cu amendă de la 10—15 lei noi, și în cazū de recidivā cu închisóre de la 1—15 zile și cu închiderea stabilimentulū, cărciumarii, rachierii și alți debitanți de bēuturi spirtoase care vor întroduce în bēutari substanțe vātāmētóre sānētāței în scopū de a ascunde apa sau altele, cu care aū amestecatū alcoolulū sau alte bēuturi ; iar bēuturile astfelū prefăcute se vor vērsa ; asemenea acei care vor pune în consumație spiritū brut nerafinatū.

Art. 11. Articolulū 60 din codulū penalū se va aplica pedepselorū de închisóre și de amenda prevēdute prin legea de față ; articolulū 48 din același codice nu va fi aplicabilū la delictele prevēdute prin legea de față.

Art. 12. Procesele-verbale, constatāndū infracțiunile prevēdute în articolulū precedentū, vor fi transmise procurorului, celū mai târȓiu în terminū de 3 zile, în care se vor socoti și ziua cānd s'a recunoscutū faptulū pentru care ele s'aū încheiatū.

Art. 13. Ori-ce persoană gāsītā în stare de beție pe uliți, drumuri, piețe, cafane, cărciumi sau alte locuri publice, va putea fi, prin mēsurile ce va lua poliția, condusā la comisia cea mai vecinā, iar în sate va fi condusā la închisórea comunalā, unde va fi reținutā până ce-si va veni în simțiri.

Art. 14. Textulū prezentei legi va fi afișatū la ușa fiecārei primării și în sala principalā a tuturorū cărciumelorū, cafenilorū și alte debite de bēuturi.

Unū exemplarū se va trimite la tóte primăriile și la toți cărciumarii, cafegii și alți debitanți de bēuturi. Ori-ce persoană, care va strica sau va rupe testulū afișatū va fi condamnatā la o amendā de la 1—5 lei noi și la cheltuelile restabilirei afișului.

Totū astfelū se va pedepsi ori-ce cărciumariū, cafegiu sau debitanțū, la care ȓisulū testū nu se va gāsi afișatū.

Art. 15. Guardii cāmpeni în comunele rurale, iar în comunele urbane sergenții de orașū, sunt însărcinați de a urmāri, întocmai ca și ceilalți ofițeri ai poliției judiciare, fiecare pe teritoriulū seū, infracțiunile comise contra prezentei legi.

Ei vor forma procese-verbale pentru a constāta aceste infracțiuni.

Art. 16. Ori-ce dispozițiuni contrare legii de față sunt și remānū abrogate.

Dr. Antoniu, G. P. Ianoli, I. A. Sturza, I. Nei, G. Jurascu, C. M. Ciocazan, Agaraci, I. Bibicescu.

D i v e r s e.

* *Calendariu pe anulū dela Christosū 1884.* (Anulū V.) a aparutū de sub tipariū și se afā de vīndare la tipografia diecesanā în Arad cu prețulū de 30 cr, exemplarulū.

* *Carmen Sylva* glorificată în societatea literară Kölcsey. Duminecă în 18 l. c. în presera onomasticeii Reginei noastre Elisabeta, societatea literară magiară de aici: „Kölcsey“ a arangiatu o serată literară și musicală. Întemplantarea a voită ca la aceea serată Regina României, carea încă poartă numele Elisabeta se fie glorificată. Dlu protosincelul *I. Goldișu* în presința unui publicu numerosu de dame și bărbați din elita societății aradane a cetitū nimerita biografie a Reginei României, de alteum bine cunoscută în lumea literară sub pseudo-numele *Carmen Sylva*. Cu aceeași ocaziune Dlu disertante ca o viuă dovadă despre geniul poeticu alu Reginei a cetitū în traducerea magiară una dintre cele unū-spredece povestii ale „Peleşului“: „*Cetatea Babei*“ Multu a plăcutū publiculu ascultătoriū cum Peleşulu în cursulu seū dela munte spre vale în naivitatea sa șoptesce reginei poetilorū, *Carmen Sylvei* secretele „*Cetatei Baba*“. Disertantele a seceratū vie aplause pentru sine și pentru Regina poetilorū, *Carmen Sylva*. Ecă ce dīce: „*Arad és Vidéke*“ despre conferința Dluī Profes, *I. Goldișu*: Serata dată de societatea literară Kölcsey Duminecă sēra pōte dīce că a fostū una dintre cele succese. Publiculu au fostū recunoscătoriū față de aceia, cari în dīlele nōstre, când în vieța socială domuesce o apathie se angăjază a distrage plăcutū pe alți. De astădată recunoștința n'a fostū unū simplu actū de curtuosia; ci o sinceră dovadă despre plăcerea procurată publiculu ascultătoriū. Cooperatoriū respectivī de locū acolo și-au primitū meritata recunoștință. O mulțime de dame frumoșe și elegante i-a ascultatū până în sfirșitū dāndū espreziune viuă plăcerii lorū pentru cele multe frumoșe și bune, auzite în decursū de una și jumētate oră; iară publiculū bărbătescū în insufletirea sa nu și-au cruțatū mânilē, erumpēndū în aplause lungi. După acēsta corespondintele descriindū festivitatea continuă: Dintre conferințiarī se presintă Dlu *Goldișu* și cetese disertatiunea sa despre *Carmen Sylva*. Conferințiarulū cu o introducere modestă se scusă, pre cum facū de comunū aceia, cari n'au nicī o lipsă de scusă. Și întradeverū se descoperi nūmāi de cātū, că a fostū o seducere nevinovată din partea Dsale a promite pucinū când dā așa multū. Disertatiunea a fostū preserată cu intermediū plăcute țenēndū publiculū în continuă și viuă interesare. Dlu disertante a terminatū cu una dintre cele mai frumoșe mărgăritare din producțiunile literare ale *Carmen Sylvei* cu legenda „*Cetatea Babei*“. Publiculū prin vii și lungi apiause și au esprimatū recunoștința față de disertantele. Atāta *Arad și Vidéke*; iară noi grātulāmū Dluī protosincelū *I. Goldișu* pentru ideia fericită.

* *Oferte pentru seminariulū înființāndū a mai intratū și anume din Siclāu dela Dimitrie Tucundēn, Dimitrie Mornaila, Avacum Tucundēn, Iosif Dan, Ioan Deliman, Moise Mihutū, Mitru Verde, Todorica Mihașū, Nicolaū Nedea, Avacum Cornea, Ioan Marc, Avacum Drăușan Georgiu Soporan, Ioan Șerban, Flore Dan, Avacum Șerban, Dimitrie Șerban, Georgiū Plașa, Vasiliū Murgu, Petru Torsan, Șimion Mornaila, Ioan Codrēn cāte 1 fl. ér ceialaltī dela mai mulți credincioși. Clericul. abs. Ioan Evușan a trimisū din Vinga o sumă de 150 fl. — Dimitrie Miocū din Rachita a trimisū 21 fl. 50 cr. Dlu Iosif Bosco preot in F. Toth a administratū 32 fl. la cari a contribuitū colectantele preotū cu 8 fl. Georgiū Popoviciū cu 5 fl. Sebes Gyula, Magiar Lazar, Laurenție Bosco, Diker Marton și Illés Izidor, cāte 1 fl. și din naturalie*

13 fl. Dela comuna Comloșū a incursū prin părintele Constantin Popoviciu 61 fl. 40 cr. Din comuna Almașū a trimisū parintele Constantin Copian 78 fl. 20 cr. și anume: Dlu Constantin Copian 10 fl. Ioan Groza preot și Georgiu Dirllea cāte 5 fl. Iuliu Chiriloviciu not. 3 fl. Constantin Groza medicinist, Veisz Ignatz, Mihaiū Secui cāte 1 fl. Sānta biserică 50 fl. iar ceialaltī, dela mai mulți credincioși. Din comuna Apateu comitatulū Aradului s'a administratū 62 fl. Părintele protopopū alū Totvarădiei a colectatū 227 fl. la cari densulū a contribuitū 100 fl. biserică din Totvarădia 100 fl. Nicolaū Avram invețatoriū din Totvarădia 5 fl. din comuna Soborsin 16 fl. *Monorostia* 6 fl. 50 cr. și din Troiașū 42 fl. Din comuna Izvinia a incursū 50 fl. 72 cr. care suma s'a facutū din vinderea naturalielorū incurse dela credincioși și anume: Georgiu Piglea, Efta Stefanel, 4 polovici grāu, Timoteiū Petrișor 3 polovici grāu, Nicolaū Darabanțu Iosica Demetroviciu, Costa Carantu, Amalia Puticiu cāte 2 polovici grāu, Alesandru Iosa, Achim Pistrițu I. Ursu, Ioan Novac, Ioan Huma, Costa Vuia, Nicolau Ursu, Georgiu Novac, Ioan Vuia, Ioan Murariū, Ioan Peptēnariu, Aron Mandriș, Chira Bogan, Avram Pistrițu, Dimitrie Adamescu, Ioan Adamescu, Ioan Mandrisū, Pauru Carantū, Efta Cotețu, Nicolaū Creciun, Nicolaū Cotețu, Achimū Simu, Nicolaū Stoia, Traila Creciun, Nicolaū Peptenariū, Flōre Barbulescu, Toma Coșarū, Nicolaū Hodonēntū, Efta Boșocū, Dimitrie Georgiu, Traila Borico, Flōre Stoia (David Sabou), Todor Gezsu, Alesandru Creciun, Petru Mandrișu, Efta Popoviciū, Ioan Clipiciū Georgiū Novacū, Alisandrū Vuia, Nicolaū Borocū și Eva Lațacu cāte 1 polovica grāu, Ioan Pella și Petru Borico cu 1/2 polovica grāu, prin colectantele clericū Terentiū Ursu, dela următorele comune: din comuna Curtacheriū Dlu Iosif Ursu preot și familia 50 fl. comuna bisericēscă 50 fl. Georgiū Cātana 2 fl. Ginga Stefan, A. Bradēnū și Todor Halmagan cāte 1 fl. comuna Agrișū Dlu Avram Popoviciū preot 10 fl. Georgiū Marina, Iulia Bogdanū, Anița Marina Mihaiū Bog-Bogdan, Maria Bogdanū, Georgiū Matie și Onuțu Opra cāte 1 fl. comuna Măderatū Ioan Morarū 15 fl. E. Philimonū 5 fl. Petru Borlea 4 fl. Verner Imre 2 fl. Mihaiū Faurū și Nicolaū Blagiū cāte 1 fl. comuna Musca biserică gr. or. 120 fl. Dlu Georgiū Popescu preot 10 fl. Iosif Albiciū 5 fl. Ana Petran și Ioan Petran cāte 1 fl. comuna Galșa Dlu Ignațū Serbū preot 20 fl. familia Dluī Ardelēn notariū 20 fl. dela comuna Cernegiház 29 fl. 87 cr. comuna Inandū 14 fl. comuna Suplacū 30 fl. Dlu Dimitrie Curta notariū in Prezesti a colectatū 121 fl. din următorele: comuța Prezesti Dlu colectante 10 fl. Ivanțe Lazar 5 fl. Ioan N. Popocū 2 fl. Todor Laza inv. 1 fl. 50 cr. Velits Hugo, Arsenie Codrēn, Stefan Giurcan, Ioan Marcu, Beșan Rentu, Petru Iurcanū și Szép János, cāte 2 fl. Florea Iurcanū și Ioanū Marcu cāte 1 fl. comuna Doncenī Vasiliū Curta jude 5 fl. Ioanū Onaga 2 fl. Grall Sobastēnū, Ioanū Ancuța, Petru Onaga, 2 fl. Pavel Codruț, Stefan Beșan, Vasile Papp. Aradu 5/17 Noem. 1883. *Ignățū Papp* m. p. secret. consist. (*Va urma*)

* *Dlu. Iosif Botto*, avocatū, și-a mutatū cancelăria sa advocațială în Nadlac [Nagy-lak] comitatulū Cianad.

* *Actū de mulțumire*. Sānta nōstră biserică din comuna Brestovațū, fiind lipsită de unele ornamente, adecă o dejdiū, după ce se arētă credincioșilorū însēmnatatea cea mare a bisericēi, după ce au-

diră cuvintele „Dați după putință și cu inimă adevărată, căci Cerescului părinte vă va îndeca” — ei contribuiri cu o sumă de 65 fl. v. a. Ce faptă măreață și bine plăcută înaintea lui Ddēu, au săvârșit acești creștini! Cerescului părinte trimite darurile sale asupra lor — ca astfel să întărească cu darul lui se potă și în viitorii duce în îndeplinire celelalte lucruri bisericești și școlare, ce ar mai fi de împlinit. Cea mai mare mulțămintă exprimă Ilustrului și binemeritatului Domn Dr. Iosif Galu, dela care sânta noastră biserică a primită ca ajutoriu 20 fl. care sumă adaugându-se la cei 65 fl. încasați dela adevărații creștini, se face o sumă de 85 fl. cu care s'au și acoperit spesele pretinse pentru sântele ornamente fără a ne atinge de banii bisericești. *În Baia, preot.*

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școla a II-a confesională gr. or. din comuna *Taufū*, protopresbiteratul Șiria (Világos) Cottul Arad, se escrie concursul cu terminu până la 6. Decembrie 1883 st. v. în carea și se va ținea și alegerea. Emolumintele sunt: 1) În bani gata 220 fl. 2) 12 orgii de lemne; 3) Pentru participare la conferințele învățătoresci 7 fl. 50 cr. 4) Dela înmormântări unde va fi poștit 50 cr. 5) Cuartir și grădină de legumi.

Dela doritorii de a ocupa acest post se recere se fie preparanți absoluți, cu examen de calificățiune de limba română precum și din limba magiară, atestată de conduita lor până acum și estrasă că sunt de religiunea gr. or. și așa adresate Comitetului parochial, a le subterne Inspectorului Cercualu alu Agrișului în Șicula.

În fine se mai recere, ca aspirații în decursul timpului premergătoriu alegerii a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sânta biserică din respectiva comună, spre ași arăta desteritatea în cântu și tipic.

Șicula la 4 Noembrie 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **Florian Monța**, m. p. insp. școlariu.

Pentru deplinirea vacantei parochie de clasa III din comuna *Hasiașu*, protopopiatul Hasiașului, prin acesta se escrie concursul, cu terminu de alegere pe ziua de 6/18 Decembrie a. c.

Emolumintele sunt: 30 jugere pământu dintre acestea 20 jugere sunt aratură, 6 jugere fenate și 4 jugere târși; plațu și casă parochială; afară de acea stola îndatinată, și câte una măsură de cucuruz în bômbe dela 100 Numere de case.

Doritorii de a ocupa această parochia sunt avisați, recursel lor instruate în sensul statut. org. și adresate Comitetului parochial, ale trimite părintelui protopopu Georgiu Creciunescu în Belințu p. u. Kiszeto, până inclusive la 5/17 Decembrie 1883. având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătoare, a se presenta în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **G. Creciunescu**, m. p. protopresbit.

Conform ordinațiunei Ven. Consistoriu diecesană de datul 6 Sept. 1883 Nr. 515 B., se escrie concursul

pentru întregirea parochiei din *Foen*, protopresbiteratul Ciacovei, diecesa Caransebeșului cu terminul de alegere pre 11 Decembrie a. c.

Emolumintele sunt: a) Una sesiune parochială clasa primă constătoare din 30 jugere pământu arătoriu și 3 jugere pășune din islasul comună. b) Stola usuată dela 260 case, respective 1473 suflete c) Birul usuat în comună, adecă 60 oche de grâu pentru fiecare sesiune.

Doritorii de a ocupa această parochia, sunt avisați recursel lor adresate Comitetului parochial și instruate în sensul stat. org. bis. și a regulamentului pentru parochii, ale subterne subsemnatului adm. protopresb. în Ciacova, până la 8 Decembrie a. c.

Dela recurenții se recere a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sânta biserică din locu, spre ași arăta desteritatea în cântu și cele pastorale. Foen în 6 Noembrie 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **Paul Miulescu**, m. p. adm. protop.

Pentru deplinirea postului învățătoresc din comuna *Iarcoșu*, protopresbiteratul Butenilor prin acesta se deschide concursul cu terminu de alegere pe 13 Noembrie a. c.

Emolumintele sunt: 63 fl. dela comună, 50 fl. v. a. ca ajutoriu dela V. Consistoriu, decă învățătoriu va fi cu calificățiunea recerută, 4, cubule de grâu și 4 cucuruz, 3 jugere de pământu; lemne câte vor fi de lipsă și cuartir liber.

Recurenții vor subterne recursel lor instruate cu documintele necesarii la subsemnatul adm. protop. în Buteni până la 10 Noem. Iară până atunci să se prezenteze în vre-o Duminecă seu sârbătoare la sânta biserică în Iarcoșu.

Buteni 14 Octom. 1883.

Mihaiu Sturza m. p.
adm. protop.

În urma hirotonirei de preot, a clericului absolut și învățătoriu George Buru, devine cu 1-a Ianuarie 1884 postul de al II-a învățătoriu la școla confesională greco orientală română din comuna bisericescă Caransebeșu vacantă. Pentru întregirea acestui post de învățătoriu se escrie concursul cu terminu de 30 zile socotit dela prima publicare.

Dotățiunea anuală a postului învățătoresc sus numit este 300 fl., dicitu trei sute florini în bani valută austriacă. Afară de aceea se mai bucră învățătoriu de venitul jumetate, dela funcțiunile înmormântărilor cum și dela alte venite care au fost și până aci usate. Cuartier învățătoresc nu există, și de aceea, va ave învățătoriu ase îngriji singur pentru acela.

Recurenții pentru dobândirea postului acesta sunt poștiti a subterne suplica lor cu documintele care le prescrie § 13 și 122 punctu 7-11 a statutului organic la presidiul comitetului parochial gr. or. român în Caransebeșu în terminul susu deșiptu.

Recursel intrate după espirarea acestui terminu nu se vor lua în considerare.

Caransebeșu în 19 Octomvrie 1883 st. v.

Iosif Seracin, m. p.
președinte.

Ioan Popoviciu, m. p.
not. comitetului.

In conțelegere cu mine: **Ferdinand Musta** preot și insp. școlariu subst.